

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D., ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
státní příslušnost X
bytem v ČR X
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1568/1, 100 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 34 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2023, č. j. OAM-1057/ZA-ZA11-K12-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) se neuděluje.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce v poměrně nepřehledně sepsané žalobě nejprve podotkl, že se bojí návratu do vlasti, neboť tam panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a není tam bezpečno pro civilní obyvatelstvo. V této souvislosti poukázal na to, že Moldavská republika je bezprostředně ohrožena v důsledku přímé vojenské invaze Ruské federace na Ukrajinu. Uvedené skutečnosti ještě na několika místech žaloby zopakoval.
3. Rovněž žalobce zmínil kritickou situaci v Podněstří, kterou přirovnal k situaci na Ukrajině. Dá se podle něj také očekávat ještě další zhoršení bezpečnostní situace. Upozornil na střelbu z granátometů, ke které došlo v Podněstří a při níž série explozí otřásla ministerstvem státní bezpečnosti v tamním hlavním městě. Taktéž poukázal i na další incident, při němž byla z provozu vyřazena dvojice vysílačů.
4. Následně žalobce namítl, že žalovaný nepostupoval v souladu se zákonem, neboť důvody jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany odůvodňují udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, případně doplňkové ochrany. Dále zrekapituloval informace, které uvedl v rámci poskytnutí údajů ke své žádosti a obecně podotkl, že žalovaný porušil ustanovení § 3 a § 50 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, protože si pro své rozhodnutí neopatřil dostatečné podklady.
5. Dále žalobce shrnul, že pokud by žalovaný zjistil řádně stav věci a opatřil si dostatečné podklady potvrzující jeho tvrzení, musel by rozhodnout o udělení mezinárodní ochrany. K tomu poznamenal, že s ohledem na dramatickou situaci v Moldavsku se v případě návratu obává o svůj život. Upozornil také na závažné porušování lidských práv s tím, že Moldavsko nelze za současných okolností označit za bezpečnou zemi původu.
6. Závěrem žalobce navrhl zdejšímu soudu, aby napadené rozhodnutí zrušil, uložil žalovanému, aby o jeho žádosti znovu rozhodl, a přiznal mu náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 16. 10. 2023 nejprve stručně zrekapituloval obsah podané žaloby a podotkl, že s uplatněnými námitkami nesouhlasí. Rovněž konstatoval, že při rozhodování vzal v úvahu žalobcem uvedené skutečnosti, shromáždil relevantní a aktuální informace o situaci v zemi původu a vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci. Uvedl také, že přijaté řešení odpovídá okolnostem daného případu a je patřičně odůvodněno.
8. Následně žalovaný zmínil, že žalobce žádá o mezinárodní ochranu pouze kvůli velice špatným životním podmínkám v Moldavsku a s tím souvisejícím obavám o zdraví a život. Tyto obavy o život však nejsou podle názoru žalovaného relevantní, jelikož takové tvrzení žalobce nepodložil pádnými důkazy. K tomu žalovaný doplnil, že na otázku, zda měl ve vlasti nějaké problémy, žalobce odpověděl, že žádné problémy neměl.
9. Na podporu napadeného rozhodnutí žalovaný odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003 (pozn. správně zřejmě č. j. 5 Azs 47/2003-48) a ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, s tím, že žalobce měl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou a nikoliv prostřednictvím žádosti o

udělení mezinárodní ochrany. Podotkl také, že specifický institut azylu není možné zneužívat pro účely legalizace pobytu na území České republiky.

10. Žalovaný tedy shrnul, že napadené rozhodnutí je zákonné a přezkoumatelné, vychází z dostatečně zjištěného stavu věci a respektuje ustálenou judikaturu. Zdůraznil také, že se žalobcovou žádostí zabýval z pohledu všech forem mezinárodní ochrany a Moldavsko nehodnotil jako bezpečnou zemi původu. Závěrem žalovaný navrhl zdejšímu soudu, aby podanou žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
12. Žalobce podal dne 29. 11. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž následně byl žalovaným vyzván k poskytnutí údajů k této žádosti a rovněž předvolán k pohovoru ve věci mezinárodní ochrany. Údaje k podané žádosti poskytl žalobce dne 2. 12. 2022, když mimo jiné sdělil, že se narodil X ve městě X v X, je státním příslušníkem X X národnosti, dorozumí se rusky a rumunsky, je X, nemá politické přesvědčení ani není členem žádné politické strany či skupiny a je svobodný a bezdětný, ovšem za dva měsíce by se mu mělo narodit dítě, které čeká jeho partnerka. Jako poslední místo bydliště ve vlasti uvedl adresu ve městě X, kde byl i registrován k pobytu. Průběh cesty do České republiky popsal tak, že mezi 17. 7. 2021 a 20. 7. 2021 vycestoval autobusem z Kišiněva a pokračoval přes Rumunsko, Maďarsko a Slovensko do Prahy. Na území České republiky vstoupil den po odjezdu, tedy mezi 18. 7. 2021 a 21. 7. 2021. Předtím pobýval v České republice v letech 2018 a 2019 o letních prázdninách. V České republice ani v jiných státech dosud nežádal o udělení mezinárodní ochrany a v jiných státech mu nebyla udělena ani žádná víza nebo povolení k pobytu. Rovněž konstatoval, že je zdravý, nemá žádné zvláštní zdravotní potřeby a neužívá žádné léky. Ohledně důvodů své žádosti žalobce uvedl, že se mu brzy narodí dítě a jeho partnerka a budoucí manželka pochází z Ukrajiny, bydlí se svou rodinou v X a nyní čeká na udělení víza strpění. K partnerce domů se podle žalobce není možné vrátit kvůli válce. Zároveň nemohou vycestovat ani do Moldavska, kvůli jeho špatnému vztahu s matkou, která je alkoholička. Otce přitom nemá. Dále žalobce podotkl, že v Moldavsku jsou velice špatné podmínky. Elektrinu tam zapínají na 1 až 2 hodiny denně a nemohli by tedy dítěti zajistit v domově teplo. Rovněž zmínil, že v České republice žije jeho sestra, která má rumunské občanství a v současné době mu pomáhá a nadále pomáhat bude. Následně se vyjádřil, že v případě nutnosti návratu do Moldavska by měli obavy také proto, že na území Moldavska již dopadly rakety. Báli by se tak o život.
13. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany konaném dne 2. 12. 2022 za účasti tlumočnice ruského jazyka žalobce výše uvedené skutečnosti blíže rozvedl. Konkrétně sdělil, že po dokončení studia se rozhodl strávit nějaký čas v X s tím, že při vycestování ani při vyřízení pasu neměl žádné problémy. Po studiu nikde nepracoval a rovnou vycestoval. V České republice pobýval na základě biometrického pasu a žil v bytě své sestry, která ho živí. Následně se odstěhoval za rodinou své budoucí manželky. Jelikož pobýval v České republice pouze na základě biometrického pasu, byl zde po uplynutí devadesáti dnů nelegálně. Chtěl se vrátit do Moldavska, ale dozvěděl se, že jeho budoucí manželka je těhotná a navíc začala válka na Ukrajině. Zkoušel telefonovat na české velvyslanectví v Moldavsku, ale nikdo mu žádný termín pro podání žádosti o vízum nedal, protože vyřízení viz má v rukou mafie, která požaduje velké

peníze. Se svojí budoucí manželkou, která pobývá v České republice od roku 2020, se seznámil v září 2021 a žije s ní asi 4 měsíce. Celá její rodina má povolený pobyt v rámci pomoci válečným uprchlíkům, ale jelikož ona měla vyřízenou nějakou slovenskou kartu, nemohla si vyřídit pobyt v České republice tímto způsobem. Proto si požádala o udělení víza strpění. Taktéž žalobce uvedl, že v Moldavsku žije jeho matka a prarodiče, se kterými však není od roku 2013 v kontaktu. S matkou přerušil kontakt před čtyřmi až pěti lety, když začala pít alkohol. Ve státech Evropské unie nemá kromě sestry žádné příbuzné. Ve vlasti neměl žádné potíže s policií nebo jinými státními orgány a nebyl ani uvězněn nebo odsouzen. Jiné problémy také neměl. Následně vypověděl, že v případě návratu domů se bojí, že bude mobilizován do armády a že v Moldavsku jsou velice agresivní lidé a hodně jich tam podporuje Rusko. Zopakoval také, že za dva měsíce se mu narodí dítě a pokud by odjeli do Moldavska, neměli by podmínky pro běžný život. Elektřina se tam podle něj zapíná na jednu až dvě hodiny denně a nefunguje topení. Jeho budoucí manželka je navíc z Ukrajiny a bojí se tam jet, protože většina obyvatel je naladěných proti Ukrajincům. K dotazu žalovaného ohledně obavy z mobilizace uvedl, že má hodně známých, kteří už dostali předvolání na vojenskou správu, museli se dostavit k výcviku a poté byli odesláni bránit hranice s Ukrajinou a Podněstřím. V případě jeho nástupu do armády by jeho partnerka zůstala sama s dítětem a neměl by se o ně kdo starat. Závěrem pohovoru již nechtěl nic uvést a doložil pouze plnou moc pro svého zástupce.

14. Za účelem posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany si žalovaný opatřil i písemné materiály obsahující informace o zemi původu žalobce. Konkrétně se jednalo o písemný materiál ze dne 13. 3. 2023 označený jako „Moldavsko, Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, Stav: březen 2023“. Z tohoto písemného materiálu se mimo jiné podává, že civilní úřady udržovaly kontrolu nad bezpečnostními složkami s výjimkou části země u hranic s Ukrajinou, tzv. Podněstřím, které je z velké části závislé na Ruské federaci. Země se také neúčastnila žádného mezinárodního vojenského konfliktu a neprobíhal zde ani vnitřní ozbrojený konflikt. Bezpečnostní situace pak zůstávala stabilní, a to i přes obavy z rozšíření ruské agrese z Ukrajiny do Moldavska a zátěž spojenou s uprchlickou vlnou. Stabilní zůstávala i situace na hranici mezi územím kontrolovaným centrální vládou a samozvanou republikou Podněstří. Přes sporné postavení Podněstří neprobíhaly mezinárodní či vnitrostátní konflikty ani na jeho území a bezpečnostní situace byla obecně považována za stabilní. Mírová dohoda z roku 1992 byla v podstatě dodržována.
15. Rovněž byl ve správním spisu založen písemný materiál ze dne 2. 3. 2023 označený jako „Moldavsko – Základní přehled o zemi, Stav: březen 2023“. Z tohoto písemného materiálu taktéž mimo jiné vyplývá, že země se neúčastnila žádného mezinárodního vojenského konfliktu a ani zde neprobíhal žádný vnitrostátní konflikt. V návaznosti na ruskou invazi na Ukrajinu vyhlásila moldavská vláda dne 24. 2. 2022 nouzový stav, který byl v průběhu roku prodlužován. Tento stav byl vyhlášen i kvůli nepřímým dopadům války na moldavskou národní bezpečnost, např. incidentům, při nichž byl narušen vzdušný prostor země. Nouzový stav však nemá vliv na jiné oblasti života moldavské společnosti. V souvislosti s napadením Ukrajiny má Moldavsko podle této zprávy obavy z rozšíření ruské agrese na své území. Prezidentka země také varovala, že Rusko chce v zemi provést násilný převrat a odstranit prozápadní vládu. V zemi docházelo i k protivládním demonstracím organizovaným proruskými silami.

16. Z písemného materiálu označeného jako „Zpráva o zemi 37 – Moldavská republika“, který byl překladem zprávy Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMF) z června 2021, se podává, že v Moldavsku existuje povinná všeobecná dvanáctiměsíční vojenská služba pro všechny státní občany mužského pohlaví ve věku od 18 do 27 let. Registrace pak probíhá již ve věku 16 let a osvobození od vojenské služby je možné za zvláštních podmínek, zvláště ze zdravotních důvodů nebo důvodu péče o děti. Vyhýbání se vojenské povinnosti je trestným činem, za který lze uložit peněžitý trest nebo sociální službu. Osoby, které jsou povinny vykonat vojenskou službu a z důvodu náboženského přesvědčení nebo pacifistických nebo humanitárních názorů ji vykonat nechťejí, mají podle zákona právo na výkon náhradní vojenské služby v délce dvanácti měsíců.
17. Taktéž se ve správním spisu nacházely zprávy Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze září 2022 a února 2023, které obsahovaly informace o uprchlické krizi v Moldavsku spojené s válkou na Ukrajině, protivládních protestech, přístupu ke zdravotní péči, vojenské službě v Moldavsku a Podněstří, přesídlení obyvatel Podněstří, situaci obyvatel Podněstří po přesídlení a bezpečnostní situaci v Podněstří v souvislosti s válkou na Ukrajině. Ze zpráv Ministerstva zahraničních věcí České republiky se podává, že postup ruských vojsk na Ukrajině zatím neumožnil zatažení Podněstří do konfliktu, avšak subjektivně existují značné obavy obyvatel ze zatažení Podněstří do konfliktu. V souvislosti s konfliktem na Ukrajině však nedošlo k žádným zásadním změnám v přístupu státních orgánů k výkonu vojenské služby, pouze se v médiích objevily zprávy, že v některých případech nebyl respektován odklad z důvodu studia.
18. Dále si žalovaný opatřil tiskové zprávy České tiskové kanceláře. Tisková zpráva z 31. 10. 2022 hovoří mimo jiné o dopadu rakety sestřelené ukrajinskou protivzdušnou obranou na území Moldavska. Tisková zpráva z 10. 2. 2023 se pak věnuje i případu narušení vzdušného prostoru Moldavska ruskou raketou. Tisková zpráva z 13. 2. 2023 obsahuje informace o výroku moldavské prezidentky, že Rusko chce v zemi provést násilný převrat. Také hovoří o tom, že v Moldavsku se objevují obavy z rozšíření invaze na moldavské území a připojení proruského separatistického regionu Podněstří.
19. Před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaný vyrozuměl zástupce žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Na to žalobce reagoval podáním ze dne 13. 3. 2023, v němž uvedl, že došlo k významné změně v jeho rodinné situaci, když se mu dne X narodil syn, přičemž s ním a jeho matkou žije ve společné domácnosti. Zdůraznil, že je v zájmu jeho partnerky i nezletilého syna, aby mu byl umožněn legální pobyt na území České republiky, a to z důvodu zajištění výchovy a adekvátní péče. Dále žalobce podotkl, že v jeho domovské zemi panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a není tam bezpečno pro civilní obyvatelstvo, a to s ohledem na poslední politický vývoj a ohrožení Moldavské republiky v důsledku invaze Ruské federace na Ukrajinu. Poukázal také na situaci v Podněstří, kterou přirovnal k situaci na Ukrajině, a na incidenty, které se tam udály. Měl tedy za to, že v případě návratu by mu hrozilo nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Zmínil rovněž možnost ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu vystavení civilního obyvatelstva perzekucím a násilnostem a nejistotu ohledně vývoje situace. K tomuto svému vyjádření pak žalobce v rámci podání ze dne 28. 3. 2023 doplnil ještě kopii rodného listu svého syna.
20. Následně žalovaný vydal napadené rozhodnutí, s nímž byl žalobce seznámen dne 15. 8. 2023 a stejného dne si převzal i originální výtisk tohoto rozhodnutí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

21. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k ustanovení § 32 odst. 9 zákona o azylu a čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (procedurální směrnice). Po projednání věci, k němuž nařídil jednání, dospěl zdejší soud k níže uvedeným závěrům. Vycházel přitom z následujících ustanovení právních předpisů.
22. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu *se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
23. Podle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
24. Podle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu (ve znění účinném do 30. 6. 2023) *se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
25. Podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod *má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.*
26. Zdejší soud se nejprve zabýval obecnou námitkou žalobce týkající se nedostatečného zjištění stavu věci. Tuto námitku důvodnou neshledal. Žalobce totiž nijak nekonkretizoval, která zjištění žalovaného považuje za neúplná či nesprávná ani v jakém směru považuje shromážděné podklady za nedostatečné. Taktéž neučinil žádné návrhy na doplnění podkladů (dokazování), a to ani v řízení před správním orgánem, ani v podané žalobě. Jelikož tedy žalobce tuto svoji námitku žádným způsobem blíže nerozvedl, není zcela zřejmé, v jakém ohledu považuje skutková zjištění za nedostatečná.
27. Je tak na místě toliko obecně konstatovat, že žalovaný zjistil všechny rozhodné okolnosti a vyšel z řádně zjištěného skutkového stavu, když s žalobcem provedl pohovor, v jehož rámci mu umožnil sdělit veškeré skutečnosti týkající se jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a rovněž si opatřil i dostatečné množství informací o zemi jeho původu. Tyto informace též splňovaly požadavky kladené na takové informace judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81), neboť byly relevantní, důvěryhodné a

vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je pak zřejmé, na základě jakých úvah dospěl žalovaný ke svým závěrům. Toto odůvodnění je srozumitelné a jeho rozsah odpovídá výroku. (K míře obecnosti vypořádání žalobních bodů viz např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2019, č. j. 9 Afs 356/2018-50.)

28. Dále žalobce v podané žalobě namítal, že jím prezentované skutečnosti odůvodňují udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, případně udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a zákona o azylu. V této souvislosti poukazoval na svůj strach o život v případě návratu do země původu. Ten odůvodnil v zásadě obecnými tvrzeními o tom, že v Moldavské republice panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a není tam bezpečno pro civilní obyvatelstvo s ohledem na ohrožení v důsledku invaze Ruské federace na Ukrajinu. Ani tuto námitku zdejší soud neshledal důvodnou.
29. Žalobce v podané žalobě nijak konkrétně nerozporoval hodnocení svého azylového příběhu žalovaným a omezil se toliko na obecné konstatování nepříznivé situace v zemi svého původu. Špatnou ekonomickou situaci a ekonomické problémy v zemi původu ovšem nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Ekonomické důvody a s nimi související těžké životní podmínky tedy nejsou pro udělení mezinárodní ochrany samy o sobě relevantní (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, a ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, příp. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2023, č. j. 3 Azs 298/2022-41, ze dne 25. 5. 2023, č. j. 9 Azs 57/2023-35, či ze dne 11. 10. 2023, č. j. 6 Azs 93/2023-37).
30. Co se pak týče zhoršené bezpečnostní situace v souvislosti s invází Ruské federace na území Ukrajiny, na kterou žalobce také poukazoval, je třeba uvést, že z podkladů o zemi původu shromážděných žalovaným se podává, že na území Moldavska neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, přičemž konflikt mezi Ruskou federací a Ukrajinou se do Moldavska přímo nerozšířil. Na tom nemohou nic změnit ani ojedinělé incidenty spočívající v pádu zneškodněné rakety na moldavské území a narušení moldavského vzdušného prostoru, když tyto incidenty lze považovat spíše za nahodilé. Shromážděné podklady žalovaný při svém rozhodování náležitě zohlednil a dospěl ke správnému závěru, že žalobci nehrozí reálné riziko vážné újmy spočívající v ohrožení jeho života nebo lidské důstojnosti v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, neboť na území Moldavska takový konflikt neprobíhá. Žalobce navíc nepochází ani ze separatistického regionu Podněstří, ke kterému se jím zmiňované incidenty vztahují. Ohledně zcela obecného odkazu na zvětšující se množství vražd zdejší soud pouze konstatuje, že žalobce v této souvislosti neuvedl nic, z čeho by bylo možné dovodit, že mu v této souvislosti hrozí v zemi původu nějaké reálné a konkrétní nebezpečí. Nadto tato žalobcem tvrzená skutečnost nemá žádnou oporu ani v žalovaným obstaraných materiálech o zemi původu a žalobce sám v tomto směru žádné podklady či důkazy nepředložil. Pro úplnost k tomu zdejší soud ještě doplňuje, že v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany se neposuzuje, zda je země původu žadatele zcela bezpečná, ale posuzuje se, zda je tam žadatel pronásledován, má odůvodněný strach z pronásledování či zda existují důvodné obavy, že mu tam v jeho konkrétním případě hrozí reálné nebezpečí vážné újmy.

31. Přestože žalobce nijak nekonkretizoval, která jeho tvrzení žalovaný nesprávně vyhodnotil, jak již bylo naznačeno výše, zdejší soud nad rámec výše uvedeného toliko ve stručnosti shrnuje, že žalovaný se všemi tvrzeními v dostatečné míře zabýval a přihlížel ke všem podstatným skutečnostem. Dostatečně se vypořádal i s obavou žalobce z nástupu do armády. K otázce azylové relevance plnění branné povinnosti lze odkázat i na početnou judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004-49, ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44, či ze dne 18. 10. 2022, č. j. 1 Azs 172/2022-31, příp. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016-34, ze dne 2. 9. 2021, č. j. 9 Azs 159/2021-23, nebo ze dne 29. 5. 2023, č. j. 9 Azs 80/2023-43). Je třeba souhlasit s žalovaným, že branná povinnost je zcela legitimním požadavkem státu kladeným na jeho občany. Její plnění samo o sobě nepředstavuje důvod pro udělení mezinárodní ochrany (srov. např. bod 48 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, příp. bod 16 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2021, č. j. 5 Azs 226/2020-29, nebo bod 15 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2021, č. j. 4 Azs 72/2021-34). Žalobce nadto v tomto ohledu uváděl pouze zcela nekonkrétní tvrzení o strachu z odvedení bez jakýchkoliv dalších podrobností. Z žalovaným opatřených informací o zemi původu pak vyplývá, že ačkoliv je v Moldavsku základní vojenská služba povinná, existuje možnost alternativní (civilní) služby, případně i osvobození od vojenské služby. V souvislosti s invazí Ruské federace na Ukrajinu přitom k žádné změně v tomto ohledu nedošlo.
32. V souvislosti s tvrzeným zásahem do soukromého a rodinného života žalobce v případě nutnosti vycestovat s ohledem na narození jeho syna zdejší soud pouze poukazuje na nedávné usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48. V něm rozšířený senát dovodil, že *„[p]odstatou mezinárodní ochrany je ochrana před nelidským či ponižujícím zacházením nebo vážnou újmu v zemi původu žadatele. Doplnková ochrana proto míří na tzv. extrateritoriální situace, tj. na ochranu před újmou brozící ve státě původu a následným pobytem v takovém státě, nikoli před újmou brozící v hostitelském státě.“* Dále vysvětlil, že: *„[m]lá-li doplňková ochrana mířit na újmu způsobenou v důsledku navrácení cizince do svého státu původu a následného pobytu zde, pak se rozpor s mezinárodními závazky ČR jako jeden z předpokladů pro její udělení musí vztahovat k situaci ve státě původu žadatele o mezinárodní ochranu.“* A dále, že: *„[v] souladu se závěry, ke kterým v této věci dospěl rozšířený senát, lze doplňkovou ochranu dle shora uvedeného ustanovení udělit mj. cizinci, který by byl vážně ohrožen na soukromém a rodinném životě v zemi jeho původu. Správní orgán proto nebyl při posuzování žádosti žalobkyně o doplňkovou ochranu pro porušení čl. 8 Úmluvy povinen bez vazby na stát původu zkoumat její sociální a rodinné vazby na území ČR, jejich pevnost a dopady vycestování na tyto vazby či možnost žalobkyně získat nějakou formu pobytového oprávnění na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. Nedostatek těchto zjištění ohledně „vnitrostátní“ újmy tedy sám o sobě nemá za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatečné zjištění skutkového stavu. Relevantní újmu by mohla představovat pouze újma ve státě jejího původu.“* (Pozn.: potvrzení doplněno, srov. také usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2024, č. j. 5 Azs 200/2021-62.)
33. Zásah do soukromého a rodinného života tvrzený žalobcem by přitom měl spočívat v nutnosti opustit partnerku a jejich syna, který se jim na území České republiky narodil a kterého zde chtějí vychovávat. Taková újma však souvisí výlučně se situací, která

nastala v České republice. Hrozí mu tedy toliko v hostitelském státě a nikoliv v zemi původu. Jinak řečeno nemá s jeho situací v Moldavsku žádnou spojitost. Z výše citovaného usnesení rozšířeného senátu přitom vyplývá, že pokud neexistuje vazba tvrzené újmy na zemi původu, není žalovaný vůbec povinen při posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat sociální a rodinné vztahy žadatele na území hostitelské země. Mezinárodní ochrana má totiž již ze své podstaty chránit žadatele před nelidským či ponižujícím zacházením a újmou právě **v zemi jeho původu**. Ochrana před vycestováním jako takovým, s ohledem na vazby cizince v České republice, je v současné době poskytována až v řízeních o uložení povinnost vycestovat a v řízeních o vyhoštění (viz bod 58 citovaného usnesení rozšířeného senátu). Vzhledem k výše uvedenému tak skutečně nebylo v projednávané věci možné považovat zásah do soukromého a rodinného života žalobce způsobený nutností vycestovat z území České republiky za vážnou újmu relevantní z hlediska mezinárodní ochrany.

34. K tomu lze již pouze na okraj dodat, že i bez ohledu na závěry vyjádřené ve shora citovaném usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu by nebylo na místě mezinárodní ochranu žalobci z důvodu zásahu do jeho soukromého a rodinného života poskytnout. V této souvislosti zdejší soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, podle kterého „*ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 2. 1996 ve věci Gül proti Švýcarsku, stížnost č. 23218/94, <http://echr.coe.int>.) a v této souvislosti štrasburský soud bere v úvahu mimo jiné i případné extraterritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, resp. soukromý život na jeho území, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extraterritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. rozsudek ze dne 6. 2. 2001 ve věci Bensaid proti Spojenému království, stížnost č. 44599/98).*“
35. V usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 84/2015-24, Nejvyšší správní soud shrnul: „*Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného a soukromého života cizince mohl představovat, a to ve velmi výjimečných případech, důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Bylo by to možné např. v případech, kdy by si žadatel vytvořil na území České republiky takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky (srov. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, a ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 - 92). Každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho předchozího dlouhodobého pobytu v České republice, může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu až v případech nepřiměřeného zásahu.*“ (Viz též např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016-25, ze dne 18. 12. 2019, č. j. 2 Azs 189/2019-37, ze dne 9. 9. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-55, ze dne 24. 2. 2022, č. j. 2 Azs 174/2021-65, nebo ze dne 29. 5. 2023, č. j. 9 Azs 84/2023-28.)
36. Žalobce žádné výjimečné okolnosti, pro které by bylo možné uvažovat o nepřiměřeném zásahu do soukromého a rodinného života neuvedl. Takovou výjimečnou okolností

nemůže být bez dalšího ani narození dítěte, které chtějí spolu se svou partnerkou (státní příslušnicí Ukrajiny) na území České republiky vychovávat, ani pobyt jeho sestry na území České republiky. V této souvislosti lze odkázat i na odůvodnění napadeného rozhodnutí, konkrétně na jeho strany 12 a 13. Pro srovnání pak lze zmínit usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2018, č. j. 6 Azs 207/2017-47, v němž Nejvyšší správní soud dovodil, že „[o] povinnosti státu respektovat volbu země pobytu lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, například tehdy, má-li cizinec manželku, která je českou občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 – 27, či usnesení ze dne 14. 7. 2016, č. j. 2 Azs 138/2016 – 30).“

37. Pro úplnost je ještě možné poznamenat, že podaná žádost se skutečně jeví jako účelová, když o udělení mezinárodní ochrany žalobce požádal až v době, kdy již nedisponoval žádným pobytovým oprávněním, bylo mu uloženo správní vyhoštění a zdejší soud žalobu proti rozhodnutí o správním vyhoštění zamítl rozsudkem ze dne 8. 11. 2022, č. j. 13 A 40/2022-23 (srov. kupř. bod 20 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2020, č. j. 5 Azs 122/2020-31). Závěrem tak zdejší soud pouze připomíná, že potřeba legalizace pobytu na území není sama o sobě relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. K legalizaci pobytu na území České republiky slouží primárně instituty upravené v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Je tedy třeba, aby žalobce legalizaci svého pobytu v České republice provedl tímto způsobem a nikoli prostřednictvím institutů mezinárodní ochrany. K tomu lze odkázat např. na rozsudek ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“ (Srov. též např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2023, č. j. 9 Azs 71/2023-26.)

VI. Závěr a náklady řízení

38. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny. Zároveň v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by bylo nutno přihlížet z úřední povinnosti. Podanou žalobu proto zdejší soud zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
39. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, pročež mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 15. května 2024

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D., v. r.
samosoudce